

El pròxim 12 d'agost tindrà lloc un eclipsi total de Sol, el primer visible des d'Espanya peninsular en més d'un segle. La franja de totalitat creuarà la Península Ibèrica d'oest a est, i inclourà la meitat nord de la Comunitat Valenciana. Un nou eclipsi total, observable des del sud d'Espanya, passarà el 2 d'agost del 2027, i després d'aquests dos eclipsis totals, el 26 de gener del 2028 tindrà lloc un eclipsi anular, visible des de tot el territori de la Comunitat Valenciana.

En aquesta conferència explicarem què és un eclipsi total de Sol, i exposarem les circumstàncies astronòmiques que han de concórrer, en funció de les posicions relatives del Sol, la Terra i la Lluna a l'espai, perquè es produeixi un eclipsi total o anular, i perquè siga observable des d'un lloc concret de la superfície de la Terra.

A continuació, presentarem una breu ressenya històrica de les observacions d'alguns eclipsis passats. En particular, de l'eclipsi del 18 de juliol de 1860, en què el professor, i posteriorment rector, de la Universitat de València, Dr. José Monserrat, pioner de la fotografia científica, va obtenir unes de les primeres fotografies de les protuberàncies i la corona solar, que van permetre demostrar que ambdós fenòmens tenien lloc a l'alta atmosfera del Sol. I també de l'eclipsi del 29 de maig de 1919, en què l'observació que la massa del Sol distorsionava la trajectòria dels raigs de llum provinents d'estrelles properes al limbe solar va constituir una de les primeres proves de la teoria de la relativitat general d'Einstein.

Finalment donarem indicacions sobre com localitzar llocs adequats per a l'observació de l'eclipsi de Sol del 12 d'agost, i sobre les mesures de seguretat que cal adoptar per poder gaudir sense risc d'un dels fenòmens més espectaculars de la natura.